

PBS w Sokołowie Podlaskim

**ZASADY KULTURY
RYZYKA**

w Powiatowym Banku Spółdzielczym
w Sokołowie Podlaskim

I. WSTĘP

§ 1

Cele i zakres zasad

1. Działalność Banku wiąże się z podejmowaniem ryzyka, więc odpowiednie zarządzanie ryzykiem ma fundamentalne znaczenie.
2. Prawidłowa i spójna kultura ryzyka w całym Banku, polegająca na: wdrożeniu i stosowaniu odpowiednich polityk w zakresie ryzyka, dawaniu przykładów poprawnych działań, komunikacji celów i szkoleniom w zakresie ryzyka dla pracowników, a także stosowaniu odpowiedniego systemu motywacji, zachęcającego do prawidłowych postaw jest kluczowym elementem skutecznego zarządzania ryzykiem.

II. PODSTAWOWE ZASADY KULTURY RYZYKA

§ 2

Świadomość obowiązków

1. Zarząd Banku wymaga, aby pracownicy posiadali pełną świadomość swoich obowiązków związanych z zarządzaniem ryzykiem.
2. Oznacza to obowiązek zaznajomienia się z regulacjami wewnętrznymi w zakresie zarządzania ryzykiem, związanymi z zakresem obowiązków pracownika przyjętymi w Banku, a także z podziałem zadań i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. Kierujący zespołami pracowniczymi zobowiązani są o dbałość o posiadanie odpowiedniej wiedzy w tym zakresie przez podwładnych.

§ 3

Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem

1. Bank stosuje zasadę trzech linii obrony przed ryzykiem, opisaną w treści „*Ogólnej Strategii zarządzania ryzykami w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokolowie Podlaskim*”. Zgodnie z tą zasadą zarządzanie ryzykiem w Banku nie ogranicza się do Zespołu ds. ryzyka lub komórek kontrolnych stanowiących drugi lub trzeci poziom zarządzania.
2. Główną odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem, wynikającym z działalności biznesowej Banku ponoszą jednostki biznesowe stanowiące pierwszy poziom zarządzania ryzykiem przy nadzorze ze strony Zarządu.
3. Jednostki biznesowe oznaczają jednostki organizacyjne (Oddziały Banku), komórki organizacyjne w ramach których bezpośrednio realizowany jest przedmiot działalności Banku, stanowiący potencjalne źródło przychodu, zysku, np. udzielanie kredytów, przyjmowanie depozytów, prowadzenie rachunków bankowych i rozliczeń pieniężnych, itd. Oznacza to uwzględnienie w planowaniu i realizacji działalności biznesowej tolerancji Banku na ryzyko i podejmowania ryzyka w zgodzie z politykami, procedurami i mechanizmami kontrolnymi, powinny ponosić jednostki biznesowe
4. Szczególna odpowiedzialność za ryzyko spoczywa na kadrze kierowniczej odpowiedzialnej za kierowanie jednostkami biznesowymi.

§ 4

Założenia system zarządzania ryzykiem

1. Istotnym elementem budowy kultury ryzyka jest prawidłowe funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem obejmującego wszystkie jednostki biznesowe, jednostki wsparcia oraz komórki kontrolne.
2. System zarządzania ryzykiem powinien w pełni uwzględniać istotę ekspozycji Banku na ryzyko oraz obejmować wszystkie istotne rodzaje ryzyka (np. finansowe i niefinansowe, bilansowe i pozabilansowe, warunkowe bądź nie, wynikające z umowy, bądź nie).
3. Zakres systemu nie powinien ograniczać się do podstawowych rodzajów ryzyka np. kredytowego, rynkowego, płynności, czy też ryzyka operacyjnego, lecz powinien też obejmować również ryzyko koncentracji, a także ryzyka trudnomierzalne np. utraty reputacji, braku zgodności.
4. Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, nadzorowanego przez Radę Nadzorczą systemu zarządzania ryzykiem, jednakże nadzór organów Banku nie zwalnia z obowiązku staranności oraz aktywności jednostek/komórek uczestniczących w systemie lub odpowiedzialnych za jego prawidłowe działanie. Np. dotyczy to jednostek/komórek odpowiedzialnych za przeglądy zarządcze, identyfikacja ryzyka, raportowanie ryzyka, sygnalizowanie zmian wewnętrznych i zewnętrznych, a także nieprawidłowości wywołujących potrzebę dokonania modyfikacji systemu, itp.

§ 5

Decyzje oparte na zrozumieniu ryzyka i właściwy przepływ informacji

1. System zarządzania ryzykiem powinien umożliwiać podejmowanie świadomych decyzji, uwzględniających ryzyko.
2. W celu właściwego komunikowania celów Banku i możliwości uwzględnienia ryzyka w działalności oraz apetyt na ryzyko są komunikowane wszystkim pracownikom Banku.
3. Decyzje podejmowane w Banku powinny być oparte na informacjach uzyskanych na podstawie identyfikacji, pomiaru lub oceny i monitorowania ryzyka, w związku z tym istotną rolę w Banku pełni system informacji zarządczej obejmujący ryzyko.
4. Ocena ryzyka dokonywana w Banku powinna mieć charakter oddolny (np. samoocena ryzyka, bieżący monitoring limitów dokonywana przez jednostki biznesowe) i odgórny (ocena dokonywana przez niezależne komórki), obejmować całość hierarchii zarządzania, a także poziomy przepływ informacji między komórkami/pionami oraz wykorzystywać spójną terminologię i konsekwentną metodykę w obrębie całego Banku zapewniającą spójne rozumienie ryzyka.
5. Szczególną odpowiedzialność ponoszą w tym zakresie komórki monitorujące, sprawozdawcze lub sporządzające sprawozdania dotyczące ryzyka.

§ 6

Przeglądy i dostosowanie systemu zarządzania ryzykiem

1. System zarządzania ryzykiem w Banku podlega niezależnemu przeglądowi oraz regularnej ocenie pod kątem tolerancji na ryzyko i gotowości do jego podejmowania, przy uwzględnieniu informacji od Zespołu ds. ryzyka.

2. System zarządzania ryzykiem podlega modyfikacji w przypadku wystąpienia istotnych wydarzeń wewnętrznych i zewnętrznych, w tym np. znacznego wzrostu sumy bilansowej i przychodów, rosnącej złożoności działalności instytucji, profil ryzyka i struktury operacyjnej, ekspansji geograficznej, połączeń i przejęć oraz wprowadzanie nowych produktów lub rodzajów działalności.
3. Szczególną rolę pełnią w tym zakresie Zespół ds. ryzyka oraz Komitet ds. Ryzyk, uczestnicząc we wprowadzaniu zmian w zakresie systemu zarządzania ryzykiem i przyjętej strategii zarządzania ryzykiem. Nie wyklucza to obowiązku współdziałania w tym zakresie innych jednostek/komórek, np. dostarczających informacji niezbędnych do dokonania przeglądu lub oceny.